

NILL/TPFNL

Publicēts: 23.09.2020.

Starptautiski ir pierādīts, ka vairākas kriminālās un teroristu organizācijas izmanto mākslas un antikvāros priekšmetus kā finansējuma iegūšanas avotu, vienlaikus arī izpostot kultūras mantojuma objektus un veicinot to nelikumīgu apriti. ES valstis, tostarp arī Latvija, ir īpašā situācijā šajā kontekstā, jo var būt gan priekšmetu ieguves, gan tranzīta reģions, gan pircēja atrašanās vieta – tātad priekšmetu transportēšanas galamērķis.

Turklāt Eiropas mākslas un antikvitāšu tirgus ir otrs lielākais tirgus pasaulē, kas to padara par pārdošanas galamērķi, kur iegūt līdzekļus terorisma finansēšanai.

Lai aizsargātu kultūras mantojumu no nelikumīgas aprites un novērstu tā iesaisti organizētajā noziedzībā, un samazinātu terorisma finansēšanas avotus, [Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likums](#) (NILL/TPFNL) paredz likuma subjektu grupu – personas, kas darbojas mākslas un antikvāro priekšmetu aprītē, tos ievadot Latvijas Republikā vai izvedot no tās, glabājot vai tirgojot, tostarp tādas personas, kuras šīs darbības veic antikvariātos, izsoļu namos vai ostās, ja darījuma vai vairāku šķietami saistītu darījumu kopējā summa ir 10 000 EUR vai lielāka. Šādām personām kā likuma subjektiem ir pienākums:

- ievērot NILL/TPFNL likuma un no tā izrietošo Ministru kabineta noteikumu prasības (ziņošana par aizdomīgiem darījumiem, sliekšņa deklarācijas iesniegšana);
- veikt savu klientu un sadarbības partneru izpēti un novērtēšanu;
- veikt darījumu pastāvīgu uzraudzību (piemēram, iekārtojot un aizpildot darījumu žurnālu);
- izveidot iekšējās kontroles sistēmu.

Šādas personas ir arī aicinātas informēt kultūras priekšmeta pircēju par izvešanas aizliegumu, ja tāds attiecas uz konkrēto priekšmetu.

Par minēto darbību neizpildi kultūras priekšmetu tirgotājiem var tikt piemērots [sods vai administratīvās sankcijas](#).

<https://www.nkmp.gov.lv/lv/nilltpfnl>